МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА" ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №5 із дисципліни Бази даних

Виконала: Ст. групи КН-207 Ювченко Ю. Прийняла: Мельникова Н.І. **Мета роботи:** Розробити SQL запити для виконання операцій реляційної алгебри: об'єднання, перетину, різниці, декартового добутку.

Короткі теоретичні відомості.

Реляційна алгебра — це множина операцій, що виконуються над відношеннями і мають за мету утворення нових відношень або їх станів. Реляційна алгебра визначає операції, які однаковим чином реалізуються в усіх базах даних реляційного типу, незалежно від їх змісту і технологій, за допомогою яких вони реалізовані. Тобто реляційна алгебра представляє собою процедурну мову обробки реляційних таблиць.

Реляційна алгебра складається з таких операцій: об'єднання, перетин, різниця, декартовий добуток, проекція, селекція, натуральне з'єднання, умовне з'єднання, а також операції включення/вилучення кортежу з відношень, включення/вилучення атрибуту з відношення, зміни параметрів атрибуту.

Перші чотири операції взяті з математичної теорії множин і практично співпадають з операціями над множинами. Це зручно, оскільки реляційні таблиці ϵ множинами, і цілком природно застосовувати до них операції над множинами.

O6' ϵ 0 δ 1 δ 1 δ 2 відпошень δ 3 відповідними множинами атрибутів $(A_1,A_2,...,A_n)$ називається відношення δ 3 відповідними множину атрибутів δ 4 δ 5 відпошення δ 6 відношення δ 7 відпошення δ 8 відповідними множину атрибутів δ 8 відпошень за вилученням повторень:

$$R \cup S = T(A_1, A_2, ..., A_n) = \{r\} \cup \{s\}$$

Об'єднання дозволяє нам комбінувати дані з двох таблиць з однаковими множинами атрибутів. Однакові множини атрибутів потрібні для того, щоб результатом виконання операції об'єднання була реляційна таблиця.

Перетином двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів $(A_1,A_2,...,A_n)$ називається відношення T, що має ту саму множину атрибутів $(A_1,A_2,...,A_n)$, а його інформаційне наповнення утворюється кортежами, які є спільними для цих двох відношень:

$$R \cap S = T(A_1, A_2, ..., A_n) = \{r\} \cap \{s\}$$

Операція перетину дозволяє нам ідентифікувати рядки, спільні для двох таблиць.

Pізницею двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів $(A_1,A_2,...,A_n)$ називається відношення T, що має ту саму множину атрибутів $(A_1,A_2,...,A_n)$, а його інформаційне наповнення утворюється кортежами першого відношення за вилученням кортежів, які є спільними з другим відношенням:

$$R \setminus S = T(A_1, A_2, ..., A_n) = \{r\} \setminus \{s\}$$

Операція різниці дозволяє ідентифікувати ті рядки, які ϵ в одній таблиці, але відсутні в іншій.

Декартовим добутком двох відношень R та S з відповідними множинами атрибутів $(A_1,A_2,...,A_n)$ та $(B_1,B_2,...,B_m)$ називається нове відношення T, множина атрибутів якого складається з об'єднання множини атрибутів двох відношень, а кожен кортеж інформаційного наповнення утворюється шляхом конкатенації (сполучення) кожного кортежу першого відношення з кожним кортежем другого відношення.

Для реалізації теоретико-множинних операцій на мові SQL використовують директиву SELECT, спрощений опис якої наведено далі, а також функції роботи з множинами значень IN(), NOT IN().

SELECT

```
[ALL | DISTINCT | DISTINCTROW ] елемент_вибірки [, елемент_вибірки] [FROM перелік_таблиць] [WHERE умова_відбору]
```

елемент вибірки

Вираз, або назва поля, значення якого потрібно вибрати. Символ «*» позначає всі поля. перелік таблиць

Назва таблиці, з якої здійснюється вибір значень.

умова відбору

Вказує умови відбору потрібних записів.

DISTINCT | DISTINCTROW

Видалення з результату рядків-дублікатів. За замовчуванням вибираються всі рядки.

Для того, щоб виконати операцію об'єднання таблиць, потрібно за допомогою команди UNION об'єднати результати вибору рядків з двох, або більше, таблиць. Наведемо синтаксис команди.

```
SELECT ...

UNION [ALL | DISTINCT] SELECT ...

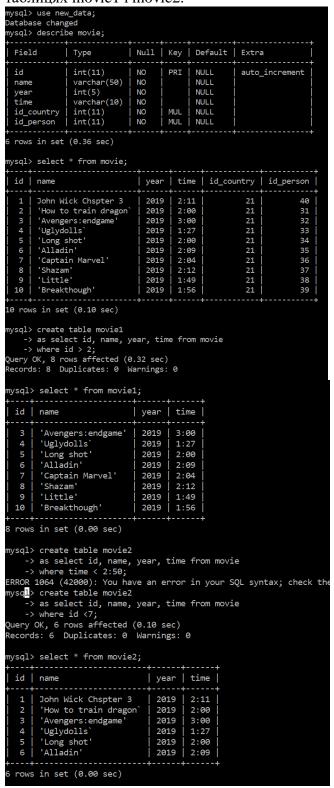
[UNION [ALL | DISTINCT] SELECT ...]
```

Хід роботи.

Виконаємо такі запити для занесення даних у таблиці і їх подальшої модифікації.

- 1. Перед виконанням завдання, потрібно сформувати дві таблиці з однаковими множинами атрибутів. Візьмемо за основу таблицю користувачів movie і виконаємо вибір двох множин записів, які перетинаються. Результат збережемо в таблицях movie1 і movie2.
- 2. Запит на виконання об'єднання movie1 і movie2.
- 3. Запит на виконання перетину.
- 4. Запит на виконання різниці movie1 і movie2.
- 5. Запит на виконання декартового добутку двох таблиць.

1. Перед виконанням завдання, потрібно сформувати дві таблиці з однаковими множинами атрибутів. Візьмемо за основу таблицю користувачів movie і виконаємо вибір двох множин записів, які перетинаються. Результат збережемо в таблицях movie1 і movie2.

2. Запит на виконання об'єднання movie1 і movie2.

```
mysql> select * from movie1
    -> union select * from movie2;
                             year time
      'Avengers:endgame'
                             2019
                                    3:00
      'Uglydolls`
                             2019
                                    1:27
  5
      'Long shot'
                             2019
                                    2:00
      'Alladin'
  6
                             2019
                                    2:09
     'Captain Marvel'
                             2019
                                    2:04
      'Shazam'
  8
                             2019
                                    2:12
      'Little'
  9
                             2019
                                    1:49
      'Breakthough'
 10
                             2019
                                    1:56
  1
    John Wick Chspter 3
                            2019 2:11
  2 | 'How to train dragon`
                            2019 2:00
10 rows in set (0.05 sec)
```

3. Запит на виконання перетину.

```
mysql> select * from movie1
   -> where id in (select id from movie2);
 id | name
                         year | time
                                 3:00
     'Avengers:endgame'
                           2019
     'Uglydolls`
                           2019
  4
                                  1:27
      'Long shot'
                           2019
                                  2:00
     'Alladin'
                                 2:09
                           2019
 rows in set (0.06 sec)
```

4. Запит на виконання різниці movie1 і movie2.

5. Запит на виконання декартового добутку двох таблиць.

mysql> select * from movie1, movie2;							
+		+	<del> </del>	+	<del> </del>	+	++
id	name	year	time	id	name	year	time
3	! ^ v = = = = = = = = = = = = !	2019	3:00	+ 1	John Wick Chspter 3	 2019	2:11
3	'Avengers:endgame' 'Avengers:endgame'	2019	3:00	1 2	'How to train dragon`	2019	2:11 2:00
3	'Avengers:endgame'	2019	3:00	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
3	'Avengers:endgame'	2019	3:00	3	'Uglydolls`	2019	1:27
3	'Avengers:endgame'	2019	3:00	5	'Long shot'	2019	2:00
3	'Avengers:endgame'	2019	3:00	5	Long Shot 'Alladin'	2019	2:09
4	'Uglydolls`	2019	1:27	1 1	John Wick Chspter 3	2019	2:09
4	'Uglydolls`	2019	1:27	2	'How to train dragon`	2019	2:11
4	'Uglydolls`	2019	1:27	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
4	'Uglydolls`	2019	1:27	4	'Uglydolls`	2019	1:27
4	'Uglydolls`	2019	1:27	5	Long shot'	2019	2:00
4	'Uglydolls`	2019	1:27	6	'Alladin'	2019	2:00
5	'Long shot'	2019	2:00	1	John Wick Chspter 3	2019	2:11
5	'Long shot'	2019	2:00	2	'How to train dragon`	2019	2:00
5	'Long shot'	2019	2:00	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
5	'Long shot'	2019	2:00	4	'Uglydolls`	2019	1:27
5	'Long shot'	2019	2:00	5	'Long shot'	2019	2:00
5	'Long shot'	2019	2:00	6	'Alladin'	2019	2:09
6	'Alladin'	2019	2:09	1	John Wick Chspter 3	2019	2:11
6	'Alladin'	2019	2:09	2	'How to train dragon`	2019	2:00
6	'Alladin'	2019	2:09	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
6	'Alladin'	2019	2:09	4	'Uglydolls`	2019	1:27
6	'Alladin'	2019	2:09	5	'Long shot'	2019	2:00
6	'Alladin'	2019	2:09	6	'Alladin'	2019	2:09
7	'Captain Marvel'	2019	2:04	1	John Wick Chspter 3	2019	2:11
7	'Captain Marvel'	2019	2:04	2	'How to train dragon`	2019	2:00
7	'Captain Marvel'	2019	2:04	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
7	'Captain Marvel'	2019	2:04	4	'Uglydolls`	2019	1:27
7	'Captain Marvel'	2019	2:04	5	'Long shot'	2019	2:00
7	'Captain Marvel'	2019	2:04	6	'Alladin'	2019	2:09
8	'Shazam'	2019	2:12	1	John Wick Chspter 3	2019	2:11
8	'Shazam'	2019	2:12	2	'How to train dragon`	2019	2:00
8	'Shazam'	2019	2:12	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
8	'Shazam'	2019	2:12	4	'Uglydolls`	2019	1:27
8	'Shazam'	2019	2:12	5	'Long shot'	2019	2:00
8	'Shazam'	2019	2:12	6	'Alladin'	2019	2:09
9	'Little'	2019	1:49	1	John Wick Chspter 3	2019	2:11
9	'Little'	2019	1:49	2	'How to train dragon`	2019	2:00
9	'Little'	2019	1:49	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
9	'Little'	2019	1:49	4	'Uglydolls`	2019	1:27
9	'Little'	2019	1:49	5	'Long shot'	2019	2:00
9	'Little'	2019	1:49	6	'Alladin'	2019	2:09
10	'Breakthough'	2019	1:56	1	John Wick Chspter 3	2019	2:11
10	'Breakthough'	2019	1:56	2	'How to train dragon`	2019	2:00
10	'Breakthough'	2019	1:56	3	'Avengers:endgame'	2019	3:00
10	'Breakthough'	2019	1:56	4	'Uglydolls`	2019	1:27
10	'Breakthough'	2019	1:56	5	'Long shot'	2019	2:00
10	'Breakthough'	2019	1:56	6	'Alladin'	2019	2:09
48 rows in set (0.00 sec)							
10 1 0W3 111 3et (0.00 3et)							

Висновок: у цій лабораторній роботі було розглянуто операції реляційної алгебри та їх реалізація на мові SQL. Здійснено об'єднання, перетин, різницю та декартовий добуток двох таблиць.